

Prima instanță: Curtea de Apel Chișinău (V. Sîrbu, A. Braga, V. Negru)

DECIZIE

29 mai 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:
Președinte, judecător
Judecători

Stela Procopciuc
Ion Malanciuc
Diana Stănilă

examinând recursul declarat de către MCF „Trans Provision” SRL, reprezentată de avocatul Valeriu Bodean,

în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de MCF „Trans Provision” SRL împotriva Serviciului de Informații și Securitate, terț Comisia pentru Situații Excepționale cu privire la obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil,

împotriva încheierii din 01 aprilie 2024 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 21 decembrie 2023 MCF „Trans Provision” SRL a depus cerere de chemare în judecată împotriva Serviciului de Informații și Securitate, terț Comisia pentru Situații Excepționale cu privire la obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil.

În motivarea acțiunii reclamantul MCF „Trans Provision” SRL a indicat că la data de 26 octombrie 2023 s-a adresat Serviciului de Informații și Securitate, solicitând oferirea informației cu privire la temeiul includerii sale în Lista persoanelor/entităților despre care există suspiciuni că sunt asociate persoanelor fizice și juridice supuse sancțiunilor, întocmită în baza dispoziției Comisiei pentru Situații Excepționale nr. 45 din 31 octombrie 2022 și excluderea sa din lista dată.

Prin răspunsul Serviciului de Informații și Securitate nr. 20/N-849/23 din 20 noiembrie 2023, i s-a confirmat că MCF „Trans Provision” SRL a fost inclus în lista persoanelor/entităților despre care există suspiciuni că sunt asociate persoanelor fizice și juridice supuse sancțiunilor, urmare a punerii în aplicare a prevederilor subpct.1.1. lit. a) iii) din dispoziția Comisiei pentru Situații Excepționale nr. 45 din 31 octombrie 2022.

Reclamantul MCF „Trans Provision” SRL indică că nu a avut nicio relație economică sau de altă natură, nici cu persoanele juridice în care Vladimir Andronachi ar fi avut calitatea de asociat, acționar, sau administrator, dar nici cu Vladimir Andronachi persoană fizică.

Susține că nu-i sunt clare criteriile asocierii MCF „Trans Provision” SRL cu respectiva persoană supusă sancțiunilor, precum și nu sunt identificați factorii de decizie din cadrul SIS care au propus includerea MCF „Trans Provision” SRL.

În context, a indicat că nu a primit niciun act administrativ, prin care MCF „Trans Provision” SRL fusese introdusă în lista litigioasă.

Astfel, la data de 23 noiembrie 2023 MCF „Trans Provision” SRL a depus o cerere prealabilă către SIS, prin care a solicitat comunicarea actului administrativ motivat, cu reevaluarea și revocarea respectivului act administrativ, cu dispunerea excluderii MCF „Trans Provision” SRL din Lista persoanelor în privința cărora există suspiciuni că sunt asociate persoanelor fizice și juridice supuse sancțiunilor.

Prin răspunsul Serviciului de Informații și Securitate nr. 20-B-930/23 din 07 decembrie 2023 i s-a comunicat că lista nominalizată a fost elaborată fără a fi emis un act administrativ suplimentar, de aprobare sau de punere în executare a dispoziției CSE nr. 45/2022. De asemenea, a fost informat că lista elaborată în temeiul dispoziției CSE nr. 45/2022 este valabilă doar pe perioada stării de urgență.

Consideră reclamanta că, deși efectele defavorabile s-au produs, nu-i sunt cunoscute temeiurile și motivele generatoare de consecințe negative, existând asupra întreprinderii suspiciuni neîntemeiate de rea-credință în raport cu statul, fără formularea unei acuzații publice. În consecință, MCF „Trans Provision” SRL îi sunt create impedimente la desfășurarea activității comerciale prin blocarea conturilor bancare.

MCF „Trans Provision” SRL a solicitat obligarea Serviciului de Informații și Securitate de a exclude MFC „Trans Provision” SRL din Lista persoanelor în privința cărora există suspiciuni că sunt asociate persoanelor fizice și juridice supuse sancțiunilor, elaborată pe baza Dispoziției Comisiei pentru Situații Excepționale nr. 45 din 31 octombrie 2022, cu modificările și completările ulterioare.

Prin încheierea din 01 aprilie 2024 a Curții de Apel Chișinău s-a declarat inadmisibilă acțiunea, în temeiul art. 207 alin. (2) lit. d) Cod administrativ, din motivul omiterii termenului de contestare.

Nefiind de acord cu încheierea din 01 aprilie 2024 a Curții de Apel Chișinău, la 06 aprilie 2024 MFC „Trans Provision” SRL, reprezentată de avocatul Valeriu Bodean, a contestat-o cu recurs.

În motivarea recursului recurentul a invocat că având în vedere maniera discriminatorie și obscură în care Serviciul de Informații și Securitate, folosind drept paravan prevederi generale ale dispoziției CSE nr. 45/2022, în textul căreia denumirea de MCF „Trans Provision” SRL nu se regăsește și nici nu poate să se regăsească, recurentul a fost nevoit să formuleze o cerere de chemare în judecată anume împotriva Serviciului de Informații și Securitate, autoritate publică care nemijlocit a decis includerea în listă a persoanei juridice prejudiciate, Comisia Situații Excepționale neavând calitate de pârât.

În aceste împrejurări, recurentul susține că acele termene restrânse de contestare a actelor administrative defavorabile nu pot fi incidente cazului, pentru că, nu s-a solicitat anularea unei decizii a Comisiei Situații Excepționale, ci obligarea Serviciului de Informații și Securitate, care a acționat în mod subsidiar și concretizat, în raport cu reclamanta, de a efectua o operațiune administrativă.

Mai notează, că această Listă, elaborată de către Serviciul de Informații și Securitate, nu a fost publicată oficial, are un caracter clandestin, autorii ei nefiind cunoscuți până la momentul actual.

În această ordine de idei, consideră că s-a încadrat în prevederile Codului administrativ, atunci când a inițiat procedura prealabilă, cu respectarea limitelor temporale ale acesteia, după care justificat s-a adresat în instanța de contencios administrativ.

La 11 aprilie 2024 Curtea Supremă de Justiție a notificat intimaților copia recursului, oferindu-le posibilitatea depunerii unei referințe.

Conform art. 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

Curtea de Apel Chișinău a emis încheierea la 01 aprilie 2024. Astfel, recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 06 aprilie 2024, în termenul legal.

Conform art. 243 alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție a decis examinarea cererii de recurs fără înștiințarea participanților la proces, cu plasarea datei ședinței pe pagina web a Curții Supreme de Justiție, fiind inoportună invitarea părților, întrucât argumentele expuse în cererea de recurs au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței examinarea acesteia.

Examinând recursul declarat, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins, din următoarele considerente.

Conform art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

Cercetând starea de fapt în baza materialelor și lucrărilor dosarului, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că obiectul prezentei acțiuni îl constituie obligarea Serviciului de Informații și Securitate de a exclude MFC „Trans Provision” SRL din Lista persoanelor în privința cărora există suspiciuni că sunt asociate persoanelor fizice și juridice supuse sancțiunilor, elaborată pe baza dispoziției Comisiei pentru Situații Excepționale nr. 45 din 31 octombrie 2022, cu modificările și completările ulterioare.

Conform subpct. 1.1 și 1.2. din dispoziția Comisiei pentru Situații Excepționale nr. 45 din 31 octombrie 2022, cu modificările ulterioare, Serviciul de Informații și Securitate este abilitat cu competența de a elabora Lista persoanelor în privința cărora există suspiciuni că sunt asociate persoanelor fizice și juridice supuse sancțiunilor.

Elaborarea unei astfel de liste și includerea/excluderea persoanelor fizice și juridice în/din ea nu este o competență generală prevăzută de actele legislației naționale, dar este o competență excepțională acordată de către CSE în virtutea stării de urgență declarate pe teritoriul Republicii Moldova.

În acest context, reieșind din prevederile art. 2 din Hotărârea Parlamentului privind prelungirea stării de urgență nr. 274 din 21 septembrie 2023, abilitarea Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova de a emite dispoziții pe perioada stării de urgență în vederea punerii în executare a măsurilor prevăzute la art.2 din Hotărârea Parlamentului nr. 41 din 24 februarie 2022 privind declararea stării de urgență rămâne aplicabilă pe durata prelungirii stării de urgență.

Conform art. 3 și 4 din Hotărârea Parlamentului nr. 274 din 21 septembrie 2023, dispozițiile Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova sunt obligatorii și executorii pentru conducătorii autorităților administrației publice centrale și locale, ai agenților economici, ai instituțiilor publice, precum și pentru cetățeni și alte persoane aflate pe teritoriul Republicii Moldova.

Dispozițiile Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova intră în vigoare în momentul emiterii.

Astfel, în contextul adoptării de către Parlamentul Republicii Moldova a Hotărârii nr.41 din 24 februarie 2022, la data de 31 martie 2022 Comisia pentru Situații Excepționale a emis dispoziția nr. 13, prin care, în special, la pct. 2.4 a dispus că dispozițiile normative și individuale ale organelor competente în domeniul planificării, organizării și coordonării activității de aplicare a măsurilor impuse de starea de urgență declarată se contestă direct la Curtea de Apel în circumscripția căruia se află organul al cărui act se contestă, în termen de 72 de ore de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova sau din momentul afișării pe pagina web oficială a Guvernului.

Astfel, prin dispoziția CSE s-au introdus norme derogatorii de la normele generale ale Codului administrativ, în partea ce vizează competența și termenul de contestare a dispozițiilor normative și individuale ale organelor competente în domeniul planificării, organizării și coordonării activității de aplicare a măsurilor impuse de starea de urgență precum și lipsa necesității unei cereri prealabile.

Articolul 20 din Codul administrativ prevede că, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

În conformitate cu art. 189 alin. (1) Cod administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.

Articolul 207 alin. (2) lit. d) Cod administrativ, prevede că, acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special când acțiunea a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.209.

Conform art. 209 alin.(1) Cod administrativ, acțiunea în contestare și acțiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, *dacă legea nu prevede altfel*. Acest termen începe să curgă de la data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluționarea acesteia, data comunicării sau notificării actului administrativ individual, dacă legea nu prevede procedura prealabilă. Prevederile art.165 alin.(1) referitoare la nesoluționarea în termen se aplică corespunzător.

Instanța de recurs menționează că la caz, legea prevede altfel.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reiterează că reclamantul în prezenta cauză solicită obligarea Serviciului de Informații și Securitate de a exclude MFC „Trans Provision” SRL din Lista persoanelor în privința cărora există suspiciuni că sunt asociate persoanelor fizice și juridice supuse sancțiunilor, elaborată pe baza Dispoziției Comisiei pentru Situații Excepționale nr. 45 din 31.10.2022 (cu modificările și completările ulterioare). Astfel acțiunea în obligare respectivă este exceptată de la necesitatea respectării procedurii prealabile prin prisma dispozițiilor art. 209 alin. (1) lit. b) Cod administrativ.

Astfel, Lista persoanelor în privința cărora există suspiciuni că sunt asociate persoanelor fizice și juridice supuse sancțiunilor, în care a fost introdusă MCF „Trans Provision” SRL, a fost elaborată de către Serviciul de Informații și Securitate, în temeiul dispoziției Comisiei Situații Excepționale nr. 74 din 28.06.2023, prin care a fost modificată dispoziția Comisiei Situații Excepționale nr. 45 din 31.10.2022.

Prin urmare, cerințele reclamantului se referă la obligarea emiterii unei dispoziții individuale a organului competent în domeniul planificării, organizării și coordonării activității de aplicare a măsurilor impuse de starea de urgență declarată și, corespunzător, acestora urmează a-i fi aplicate regulile statuate la punctul 2 subpct. 2.4 al dispoziției CSE nr. 13 din 31.03.2022, întrucât lista respectivă care este contestată în speță, rezidă din dispoziția CSE nr. 74 din 28.06.2023, or actelor ce rezultă din emiterea dispozițiilor autorității administrative respective le este aplicabilă aceeași procedură de atac în ordinea contenciosului administrativ, precum cea aplicabilă dispozițiile normative și individuale.

Rezultă că la caz sunt aplicabile prevederile pct. 2 din dispoziția CSE nr. 13 din 31 martie 2022 și corespunzător, orice act administrativ emis de autorități și impuse de starea de urgență declarată urma a fi contestat în termen de 72 de ore de la data publicării, nefiind necesară contestarea prealabilă.

Conform materialelor dosarului, la data de 26 octombrie 2023, MCF „Trans Provision” SRL s-a adresat Serviciului de Informații și Securitate, prin care a solicitat oferirea informației cu privire la temeiul includerii sale în lista persoanelor/entităților despre care există suspiciuni că sunt asociate persoanelor fizice și juridice supuse sancțiunilor și excluderea sa din lista dată, întocmită în baza dispoziției CSE nr. 45 din 31 octombrie 2022.

Prin răspunsul Serviciului de Informații și Securitate nr. 20/N-849/23 din 20 noiembrie 2023, i s-a confirmat că MCF „Trans Provision” SRL a fost inclusă în lista persoanelor/entităților despre care există suspiciuni că sunt asociate persoanelor fizice și juridice supuse sancțiunilor, urmare a punerii în aplicare a prevederilor subpct.1.1. lit. a) iii) din dispoziția CSE nr. 45 din 31 octombrie 2022, în baza suspiciunilor de asociere cu persoana supusă sancțiunilor – Vladimir Andronachi.

La data de 23 noiembrie 2023 MCF „Trans Provision” SRL a depus o cerere prealabilă către SIS, prin care a solicitat comunicarea actului administrativ motivat, cu reevaluarea și revocarea respectivului act administrativ, cu dispunerea excluderii MCF „Trans Provision” SRL din Lista persoanelor în privința cărora există suspiciuni că sunt asociate persoanelor fizice și juridice supuse sancțiunilor.

Prin răspunsul Serviciului de Informații și Securitate nr. 20-B-930/23 din 07 decembrie 2023 s-a comunicat reclamantei că Lista nominalizată a fost elaborată fără a

fi emis un act administrativ suplimentar, de aprobare sau de punere în executare a dispoziției CSE nr. 45/2022.

La data de 21 decembrie 2023 MCF „Trans Provision” SRL a înaintat în judecată prezenta acțiune.

Astfel, se atestă că prin scrisoarea Serviciului de Informații și Securitate nr. 20/N-849/23 din 20 noiembrie 2023, MCF „Trans Provision” SRL a fost informat oficial că a fost inclus în lista nominalizată, în baza suspiciunilor de asociere cu persoanele supuse sancțiunilor.

Corespunzător, se prezumă că din această dată MCF „Trans Provision” SRL a cunoscut oficial că în privința sa a fost emisă o dispoziție individuală a organului competent în domeniul planificării, organizării și coordonării activității de aplicare a măsurilor impuse de starea de urgență

Contrar dispozițiilor pct.2.4. al dispoziției CSE nr. 13 din 31 martie 2022, MCF „Trans Provision” SRL, solicitând obligarea de a o exclude din Lista persoanelor în privința cărora există suspiciuni că sunt asociate persoanelor fizice și juridice supuse sancțiunilor, s-a adresat inițial cu cerere prealabilă, depusă la autoritatea publică pârâtă la 23 noiembrie 2023, după care în instanța de contencios administrativ.

Astfel, cererea de chemare în judecată a fost depusă la 21 decembrie 2023, cu depășirea termenului legal, deși urma a fi adresată în interiorul termenului de 72 de ore calculat din 20 noiembrie 2023 – data confirmării recepționării scrisorii nr. 20/N-849/23, fiind menționată în conținutul cererii prealabile din 23 noiembrie 2023 (f.d. 34).

Conform art. 65 alin. (1), (2) din Codul administrativ dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen. La cerere se anexează probele care confirmă faptele pe care aceasta se întemeiază și, suplimentar, se recuperează acțiunile omise. Astfel, termenul de declarare a recursului poate fi restabilit, dacă persoanele îndreptățite prezintă probe veridice ce confirmă imposibilitatea depunerii acestuia în termen.

La caz, reclamanta nu a depus cerere privind repunerea în termen a acțiunii.

Conform art. 24 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți. Participantul care își exercită drepturile procesuale în mod abuziv și nu își îndeplinește obligațiile procesuale cu bună-credință răspunde potrivit legii pentru prejudiciile materiale și morale cauzate.

Contrar acestor prevederi legale, reclamanta nu a depus diligența necesară în vederea exercitării căii de atac în termen, adresându-se inițial cu cerere prealabilă.

În asemenea circumstanțe, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de fond întemeiat a declarat inadmisibilă acțiunea.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră neîntemeiat argumentul recurentului, precum că nu i s-a prezentat dosarul administrativ și că acest argument ar conduce la desființarea încheierii de inadmisibilitate a acțiunii, odată ce materialele dosarului administrativ au importanță pentru fondul cauzei, examinarea căreia nu s-a inițiat.

De asemenea, nici argumentul invocat de recurent, precum că nu i-a fost înmănată cererea intimatului de declarare a inadmisibilității acțiunii, nu poate fi reținut, or

dezacordul cu o astfel de cerere, ca și dezacordul cu încheierea contestată urma să se conțină în cererea de recurs.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că încheierea instanței de fond este întemeiată și legală, iar argumentele invocate în recurs sunt neîntemeiate, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul depus de MCF „Trans Provision” SRL, reprezentată de avocatul Valeriu Bodean.

Conform art. 243 alin. (1) lit. b), alin. (3) din Codul administrativ, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul depus de către MCF „Trans Provision” SRL, reprezentată de avocatul Valeriu Bodean și se menține încheierea din 01 aprilie 2024 a Curții de Apel Chișinău.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Malanciuc

Diana Stănilă